

ԼՈՒՐԵՐ ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՑ

Երրորդ հաղթանակի ու հավերժության.—Շուտով Երևանի բարձրագույն դպրոցներից մեկի՝ վրա՝ Հաղթանակի գրասենյակում, վեր կախանա հաշ ժողովրդի հավերժությանը՝ խորհրդանշող «Մայր-Հայաստան» կոթիվը:

Տարիների որոնող ու տրնաշան աշխատանքի շնորհիվ բանդակագործ Արա Հարությունյանը, մարտահանգետ Ռաֆայել Իսրայելյանի հետ միասին, «Մայր-Հայաստան» արձանին կարողացել է տալ մի այնպիսի լուծում, որը լիովին արտահայտում է հաշ ժողովրդի մեծագույն սիրամանրը՝ հանուն իր գոյության:

25 մետրանոց պատվանդանի վրա կանգնեցվելու է խրոխտ ու տենդան կեցվածքով մի կնոջ կերպարանը, որի քարճությունը կլինի 21 մետրից մի փոքր ավելի: Նա իր ձեռքերի մեջ բռնած պետք է ունենա մի տար, որով հաշ ժողովուրդը կերտել է իր հավերժությունը:

Կինը կանգնած է հաղթական կեցվածքով և պատյան է դնում հաղթանակներ բերող սուրբ: Այդ կեցվածքը արտահայտում է նաև այն միտքը, ըստ որի՝ եթե հարկ լինի, սուրբ կրկին դուրս կգա և կմուրճաբշմանու գլխին:

Կնոջ ոտքերի տակ ընկած է վահանը՝ պաշտպանության խորհրդանշանը:

Նար-Գոսի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված հանդիսավոր ճիստ.—Սեպտեմբերի 8-ին մեծ հանդիսավորությամբ նշվեց հաշ մեծ արձակագիր Նար-Գոսի ծննդյան 100-ամյակը:

Այ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական ակադեմիական թատրոնի դահլիճն էին հավաքվել գրողներ, արվեստագետներ, բանվոր-ծառայողներ, սովորողներ, մայրաքաղաքի հասարակայնության բազմաթիվ ներկայացուցիչներ: Ի

Նար-Գոսի ծննդյան հորեկյանին նվիրված հանդիսավոր ճիստը բացում է Հայաստանի գրողների միության՝ վարչության առաջին քարտուղար Է. Թովչյա-

նը: Նա համառոտակի կանգ է առնում մեծ գրողի գրական գործունեության վրա և մատնանշում այն պայծառ դեմոկրատական մտավորականությունը, որոնց մեջ իր ուրույն տեղն ունի Նար-Գոսը:

Այնուհետև հանգամանակից զեկուցումով հանդես է գալիս գրականագետ Ա. Սարիկյանը:

Խոսելով մեծ արձակագրի ստեղծագործական ուղիների մասին, զեկուցողը նշում է, որ Նար-Գոսը գեղարվեստական խոսքի մեջ լերեց իր ինքնատիպ աշխարհը, մար-դոսական ոճը:

Գիովանզադեի, Թումանյանի, Արփիարյանի ու Զոհրապի հետ, Նար-Գոսը հաշ արձակի զարգացմանը հատրդեց նոր, ճշմարտացի բովանդակություն:

Միտ կես դար, անցյալ դարի 80-ական թվականներից մինչև իր կյանքի վերջը, Նար-Գոսը անձնվիրաբար ծառայեց հայրենի գրականության զարգացման գործին:

Լիլի Զուքասզյանը Երևանում.—Սեպտեմբերի 11-ին Այ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական ակադեմիական թատրոնում Վերդիի «Աիդա» ներկայացման մեջ Ամենքիսի դերերգով հանդես եկավ Լիլի Զուքասզյանը՝ Նյու-Յորքի Մետրոպոլիտենի սառղերից մեկը: Հաշ երգչուհու կախարդիչ ձայնը ճնշել է աշխարհի շատ ու շատ նշանավոր բեմահայրթակներում: Եվ պատասխան չէ, որ վերոհիշյալ համերգից հետո երգչուհին չէր կարողանում ազատվել արվեստի երկրպագուներից:

— Ես անչափ ուրախ եմ,—ասում է Լիլի Զուքասզյանը,—որ կատարվեց վաղեմի երազանքս՝ ելույթ ունեցա մայր հայրենիքում: Հիացած եմ երևանցի իմ տաղանդավոր խաղընկերներով... Շատ սրանչելի էր հանդիսատեսը: Նա իր նույր զգացողությամբ ու անմիջականությամբ զերեց ինձ:

Հաշ շատ նշանավոր երգիչներ հիացական խոսքեր ասացին ձայնային հազվագյուտ տվյալներով օժտված երգչուհու հասցեին:

Տաղանդավոր երգչուհին հանդես կգա ես մի շարք օպերային դերերգերով:

Ամերիկահայ երգեհոնահարը Երևանում.—Բոստոնի սիմֆոնիկ նվագախմբի շեփակատար Պերմ ժամկտյանը սեպտեմբերի 10-ին ելույթ ունեցավ երգահանների տան դահլիճում: Դա ակտուբահայ նշանավոր արվեստագետի երկրորդ հանդիպումն էր երվանյան երաժշտասերների հետ:

Նշանավոր երաժշտի ներկայացրած համերգացանկը բաղկացած էր՝ Հենդելի («Կոնցերտ»), Բախի («Պրելյուդ» և «Ֆինո») և այլ դասական երգահանների ստեղծագործություններից:

— Ժամկտյանը լավ է տիրապետում գործիքին, հոգով զգում նրա բոլոր նրբերանգները,—տալանդավոր արվեստագետի մասին ասում է երգեհոնահար Վահագն Ստամբոլյանը:

Ամերիկահայ երաժիշտը Երևանում կտա ևս երկու համերգ և այնուհետև կմեկնի Բոստոն:

Սփյուռքահայ ուսուցիչները Երևանում.—Շուրջ մեկուկես ամիս ԱՄՆ-ի, Լիբանանի, Իտալիայի, Կիպրոսի և Եթովպիայի հայկական դպրոցների և կոլեջների ուսուցիչները եղան Հայաստանում:

Նրանց սրտագին ընդունեց Հայկական ՍՍՀ Միհիստրների սովետի նախագահ Բաղդ Մուրադյանը և ջերմ գրույց ունեցավ նրանց հետ Հայաստանի ժողովրդական տնտեսության հետագա առաջընթացի մասին:

Հյուրերը եղան հանրապետության մի շարք քաղաքներում, լսեցին Հայաստանի պատմության, գիտության ու մշակույթի և այլ թեմաների վերաբերյալ դասախոսություններ:

Իտալիայի ակադեմիայի պատվավոր անդամ.—Իտալիայի դեյ Լիչեյ ազգային ակադեմիայի պատվավոր անդամ է ընտրվել Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի պրեզիդենտ, ակադեմիկոս Վ. Հ. Համբարձումյանը:

Հայ նշանավոր աստղագետը արդեն տասը ակադեմիաների անդամ է:

Միջազգային համաժողով.—Տոկիոյից Երևան վերադարձավ հայ գիտնականների խումբը, որը մասնակցում էր միջազգային բիոքիմիկոսների 7-րդ գիտաժողովին:

Այդ համաժողովին մասնակցում էին աշխարհի 52 երկրների շուրջ հինգ հազար գիտնականներ:

Հայաստանից այդ գիտաժողովին իրենց մասնակցությունն էին բերել՝ Երևանի բժշկական ինստիտուտի փոխ-ունօրեն, պրոֆ. Գ. Խաչատրյանը, Երևանի անասնաբուժական-անասնաբուծական ինստիտուտի տնօրեն, պրոֆ. Գ. Քամալյանը, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի բիոքիմիայի ինստիտուտի փոխ-ունօրեն, պրոֆ. Ա. Գալստյանը, պրոֆ. Գ. Բարսեղյանը, բիոքիմիայի ինստիտուտի լաբորատորիայի վարիչներ Կ. Ղարազոյզյանը և Ս. Մովսիսյանը:

Հայ մասնագետներն այդ գիտաժողովին էին ներկայացրել հինգ աշխատանքներ, որոնք արժանացան յստակիցների ուշադրությանը:

Համաժողովից հետո հայ գիտնականները եղան երկրի մի շարք խոշորագույն կենտրոններում և ծանոթացան ճապոնացի ժողովրդի մեծ նվաճումներին բիմիայի ասպարեզում:

Հայ նոր բացատրական բառարան.—Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի հրատարակչությունը շուտով կհրատարակի Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի կազմած «Արդի հայերենի բացատրական բառարան»-ը՝ չորս հատորով:

Բառարանն ամփոփում է շուրջ 100 հազար բառ: Այն լույս կտեսնի 1968—1972 թվականների ընթացքում:

Սույն բառարանը վերջին տասնամյակների մի նոր լուրջ երևույթ է հայ բառարանագիտության բնագավառում:

Կիրովականի նոր դեմքը.—Հաստատվեց «Հայ-պետնախագիծ» ինստիտուտի կազմած Կիրովական քաղաքի նոր հատակագիծը:

Ըստ այդ նախագծերի, Կիրովականի բնակչությունը կավելանա 60 հազարով: Ծարք կմտնեն բնակիչի նոր հսկայական զանգվածներ, նոր խոշոր ատոլջարաններ, 1200 տեղանոց դրամատիկ թատրոնի նոր շենքը և այլ շինություններ:

Կիրովականը մոտ ապագայում կդառնա Հայաստանի ամենազարգացած քաղաքներից մեկը և, առանց վերապահության, կհամարվի քաղաք-ատոլջարան:

Ջրամբար՝ Արագածի փեշերին.—Արթիկցիների վաղեմի երազանքն իրականացավ: Ծարք մոտավորապես 70 հեկտար մակերեսով արհեստական ջրամբարը:

Մոլի մակերեսությից 2500 մետր բարձրության վրա կառուցված՝ մոտ 7 միլիոն խորանարդ մետր տարողությամբ ունեցող այս լճակը ոռոգելի կդարձնի մոտ 4 հազար հեկտար անջրդի տարածություններ, որոնք և բարիքներ կշնորհեն գյուղի աշխատավորներին:

Երևանյան առաջին ճոպանուղին.—Ընթացիկ ամսում Երևանի մարդատար փոխադրամիջոցների շարքում իր ուրույն և պատվավոր տեղը կգրավի երվանյան ճոպանուղին:

Քաղաքի ամենաբաժնուկ մասերից մեկը օդային կարճ ճանապարհով կկապվի գեղատեսիլ Նորքի հետ:

Ճոպանուղու երկարությունն է 547 մետր: Երկու կայարաններն էլ, վերին և ներքին, երկհարկանի են, ապակեպատ, մարմարակերտ, ունեն ամառային և ձմեռային սրճարաններ: Վերին կայանը մխրճված է Նորքի ծառաստանի մեջ, իսկ ներքին կայանը վեհորեն բազմել է Գետառի ափին, որի ջրերը շուտով երեք լճակների կվերածվեն այդ կայանի շուրջը:

Ճոպանուղին մի նոր անակնկալ է Երևանցիների համար:

Նորը բնակարանային շինարարության մեջ.— «Հայկականիտագիծ» ինստիտուտի ղեկավար, մարտարտագետ Լևոն Բաբաջանը նախագծել է մինչև հարյուրիցի բնակելի հոր կերպի շենք:

Ըստ այդ նախագծի, շենքի միջնորմների մի մասը, լինելու է նաև ապակեպատ դռները կլինեն շարժական, որի շնորհիվ մշտությամբ կարելի կլինի փոփոխության ենթարկել ճաշասենյակը, խոնամոցը, մի-

ջանցքը՝ բնակարանը մարմարեցնելով տարվա եղանակներին:

Շենքը կունենա նաև այլ առավելություններ: Բացի բնակարանների ներսում եղած մի շարք հարմարություններից, շենքը կունենա նաև աղբամուղ, անձրեփաջրերի ներքին հեռացման միջոցներ, նկուղներ և օգտագործելի ձեղնահարկ:

Նախագծային այդ նորույթը շուտով կենդանություն կստանա:

